

Česká zemědělská univerzita v Praze

Institut vzdělávání a poradenství

Katedra pedagogiky

**Česká zemědělská
univerzita v Praze**

**Význam hodnocení pohledem žáků středních
odborných škol**

Závěrečná práce

Autor: Ing. Nikola Klímová

Vedoucí práce: Ing. Karel Němejc

2024

ZADÁNÍ ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Ing. Nikola Klímová

Rozšiřující kurz
Studium učitelství odborných předmětů

Název práce

Význam hodnocení pohledem žáků středních odborných škol

Název anglicky

The Importance of Evaluation from the Perspective of Secondary Vocational School Students

Cíle práce

Cílem práce je představit oblast hodnocení ve vzdělávání a zjistit, jak na aktuální podobu hodnocení nahlíží žáci středních odborných škol.

Metodika

Teoretická část práce bude vypracována na základě dostupných odborných zdrojů informací. Rešerše se zaměří na oblast hodnocení ve vzdělávání, pedagogickou evaluaci, nástroje hodnocení, vysvědčení jako takové, jeho aktuální podobu, historický vývoj, formativní hodnocení apod. V praktické části bude probíhat sběr dat v několika fázích: 1) budou posouzeny postupy hodnocení na vybrané střední odborné škole dle příslušných dokumentů, 2) prostřednictvím průzkumného šetření bude posouzeno, jak žáci (příp. učitelé) vybrané střední odborné školy nahlíží na současnou podobu školního hodnocení (zkoušky a testy; průběžné hodnocení sledující pokrok žáků – písemné práce, prezentace, projekty, domácí úkoly; známkování; zpětná vazba a její význam; formativní hodnocení; sebehodnocení – s cílem pomoci rozvíjet reflexivní a metakognitivní dovednosti a zlepšovat učební strategie žáků apod.), jaké by případně byly jejich preference. Získané poznatky budou analyzovány, sumarizovány a interpretovány. V závěru budou výsledky celkově shrnuty a budou navržena případná doporučení pro praxi.

Závazný harmonogram zpracování práce:

- Průběžná komunikace a sdílení průběžných verzí práce s vedoucím práce po celou dobu jejího zpracování. Obojí je zohledněno ve výsledném hodnocení práce.
- Kompletní pracovní verzi práce odevzdat vedoucímu práce s minimálně měsíčním předstihem před odevzdáním finální verze na studijní oddělení, tj. do konce února 2024.
- Finální verzi práce odevzdat do UIS a na studijní oddělení IVP do 31. března 2024.

Doporučený rozsah práce

Dle pravidel pro psaní absolventských prací.

Klíčová slova

školní hodnocení, klasifikace, spravedlivost hodnocení, formy hodnocení, sebehodnocení

Doporučené zdroje informací

Čapek, R. (2008). Odměny a tresty ve školní praxi. Praha: Grada.

DAHLBACK, Jorunn, Hanne Berg OLSTAD, Ann Lisa SYLTE a Anne-Catrine WOLDEN. The Importance of Authentic Workplace-Based Assessment: A Study from VET Teacher Education. *International Journal for Research in Vocational Education and Training*. 2020, 7(3), 302-324. ISSN 21978646.

Kolář, Z., & Šikulová, R. (2005) Hodnocení žáků. Praha: Grada.

Košťálová, H., Miková, Š., & Stang, J. (2008). Školní hodnocení žáků a studentů. Se zaměřením na slovní hodnocení. Praha: Portál.

Tondl, L. (1999). Hodnocení a hodnoty. Metodologické rozměry hodnocení. Praha: Filosofia

Žlábková, I., & Rokos, L. (2013). Pohledy na formativní a sumativní hodnocení žáka v českých publikacích. *Pedagogika*, 2013, č. 3. S. 328-354.

Předpokládaný termín obhajoby

2023/24 LS – IVP

Vedoucí práce

Ing. Karel Němejc, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra pedagogiky

Elektronicky schváleno dne 29. 5. 2023

Ing. Karel Němejc, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 21. 6. 2023

prof. Ing. Petr Valášek, Ph.D.

Pověřený ředitel

V Praze dne 23. 03. 2024

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci na téma:

Význam hodnocení pohledem žáků středních odborných škol

vypracovala samostatně a citovala jsem všechny informační zdroje, které jsem v práci použila a které jsem rovněž uvedla na konci práce v seznamu použitých informačních zdrojů.

Prohlašuji, že jsem nástroje AI využila v souladu s vnitřními předpisy univerzity a principy akademické integrity a etiky. Na využití těchto nástrojů v práci vhodným způsobem odkazuji.

Jsem si vědoma, že na moji závěrečnou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

Jsem si vědoma, že odevzdáním závěrečné práce souhlasím s jejím zveřejněním podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby.

Svým podpisem rovněž prohlašuji, že elektronická verze práce je totožná s verzí tištěnou a že s údaji uvedenými v práci bylo nakládáno v souvislosti s GDPR.

V dne

.....
(podpis autora práce)

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Karlovi Němejcovi, Ph.D. za veškeré rady, připomínky, upozornění a věnovaný čas v průběhu zpracování závěrečné práce. Dále bych chtěla poděkovat Obchodní akademii a Střední odborné škole gen. F. Fajtla za ochotu spolupracovat a za poskytnuté informace.

Abstrakt

V závěrečné práci byl popsán význam vysvědčení z pohledů studentů na vybrané střední odborné škole. Hlavním cílem práce bylo vyličit, jak studenti této školy vnímali podobu vysvědčení, zjistit jejich preference a případné návrhy na změny a doporučení. Závěrečná práce byla napsaná zejména na základě dvou částí: teoretická část analyzovala téma vzdělávání, vzdělávací soustava, funkce hodnocení, hodnocení na středních školách, legislativa spojená se vzděláváním v České republice či vysvědčení, a to na základě dostupných literárních pramenů. Zatímco praktická část se zaměřovala na postoj studentů, jejich preference a návrhy na vylepšení související problematiky s vysvědčením. V závěru práce byly prezentovány jednotlivé doporučení na zlepšení aktuální situace, které byly odvozeny z provedeného dotazníkového průzkumu. Z výsledků vyplynulo, že studenti vybrané střední odborné školy nepovažují vysvědčení v jeho současné podobě za pozitivní a vyjádřili zájem o podrobnější zpětnou vazbu, která bude zahrnuta slovně v závěrečné zprávě při udělování vysvědčení.

Klíčová slova

školní hodnocení, klasifikace, spravedlivost hodnocení, formy hodnocení, sebehodnocení

Abstract

In the final thesis, the meaning of the report card was described from the perspective of the students at the selected secondary vocational school. The main goal of the work was to describe how the students of this school perceived the form of the report card, to find out their preferences and possible suggestions for changes and recommendations. The final thesis was written mainly on the basis of two parts: the theoretical part analyzed the topic of education, the educational system, the function of assessment, assessment in secondary schools, legislation related to education in the Czech Republic or report cards, based on available literary sources. While the practical part focused on the attitude of the students, their preferences and suggestions for improving the related issue with certificate. At the end of the work, individual recommendations for improving the current situation were presented, which were derived from the conducted questionnaire survey. The results showed that the students of the selected secondary vocational school do not consider the certificate in its current form to be positive and expressed interest for more detailed feedback, which will be included verbally in the final report when awarding the report card.

Keywords

assignment of school assessment, classification, fairness of assessment, forms of assessment, self-assessment

OBSAH

1	Úvod	9
	TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	10
2	Cíl a metodika.....	10
3	Vzdělávání	11
3.1	Vzdělávání v České republice.....	11
3.1.1	Legislativa ČR	12
3.1.2	Vzdělávací soustava.....	13
3.2	Hodnocení	14
3.2.1	Hodnocení na středních školách	15
3.2.2	Funkce hodnocení	15
3.2.3	Typy hodnocení žáků.....	16
3.2.4	Formy hodnocení	17
3.2.5	Vysvědčení	17
3.2.6	Historie vysvědčení	18
	PRAKTICKÁ ČÁST	20
4	Vlastní šetření	20
4.1	Charakteristika místa šetření	20
4.2	Dotazníkové šetření.....	20
4.2.1	Realizace dotazníkového šetření.....	21
4.2.2	Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření.....	21
5	Vlastní doporučení.....	27
	ZÁVĚR	28
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	29
	SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	32
	SEZNAM PŘÍLOH	33

1 Úvod

Změny ve společenském kontextu a v kultuře kladou nové nároky na kvalitu vzdělávání. Jsou stanovena nová očekávání ke škole, k jejím rolím, funkcím, cílům či ke strategii výuky. Změny se týkají i hodnocení, které je nedělitelnou částí výchovně vzdělávací práce školy, a to od samého počátku. Hodnocení a kvalifikace je náročný proces, který vyžaduje vysoké standardy od všech pedagogických pracovníků. Hodnocení studentů může být někdy zatíženo subjektivitou ze strany učitelů, což může vést k nespravedlivým výsledkům, a to je jedna z mnoha problematik spojené s tímto tématem. Někdy mohou školní systémy klást enormní důraz na standardizované testování, to může vést k nadměrnému stresu u žáků a zkreslování jejich skutečného vzdělávacího pokroku. Hodnocení na středních školách může být vnímáno studenty, jejich rodiči a učiteli různými způsoby. Rozdílné interpretace výsledků může vést ke konfliktům či nedorozuměním. Řešení těchto problémů požaduje souhrnný přístup, který zohledňuje potřeby a individuální rozdíly studentů, poskytuje objektivní a spravedlivé hodnocení a podporuje rozvoj všech aspektů jejich vzdělání. Hodnocení na středních školách hraje zásadní roli v poskytování zpětné vazby, podpoře motivace a monitorování pokroku studentů, a to přispívá k jejich osobnostnímu a akademickému rozvoji.

Rozhodnutí psát závěrečnou práci na toto téma bylo z důvodu zjištění názoru na hodnocení pohledem žáků na středních školách. Žáci mají často odlišný názor na věci ve srovnání s rodiči či učiteli. Je velmi důležité brát na zřetel názory studentů a snažit se je zapojit do procesu zlepšování vzdělávání. V tomto procesu je nezbytné prozkoumat různé informace a vytvořit systém hodnocení, který bude pro žáky vhodný, avšak také i motivující. Tento systém by měl splňovat požadavky školních institucí, učitelů, rodičů a sloužit jako efektivní nástroj pro porovnání výsledků.

Závěrečná práce je rozdělena na dvě části. V první teoretické části jsou charakterizovány pojmy související s legislativou školství v České republice, hodnocením studentů a charakterizuje pojem vysvědčení. Praktická část práce analyzuje postoj studentů vybrané střední odborné školy k vysvědčení a jejich názor na hodnocení. Cílem práce je posoudit vztah studentů k vysvědčení a navrhnout potenciální změny, které by mohly zlepšit jejich postoj.

TEORETICKÁ VÝCHODISKA

2 Cíl a metodika

Cílem závěrečné práce bylo zhodnotit postoj studentů vybrané střední školy k současné podobě hodnocení a také jejich postoj k vysvědčení.

Teoretická část práce byla vypracována na základě dostupných odborných zdrojů a informací. Rešerše byla zaměřena na vzdělávání, hodnocení ve vzdělávání, byl vysvětlen pojem vysvědčení, historie vysvědčení, a také byl popsán současný systém vysvědčení v České republice.

V praktické části probíhal sběr dat pomocí dotazníkového šetření. Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na to, jak studenti vybrané střední odborné školy hodnotí současné školní hodnocení, jaké hodnocení by ve škole preferovali, co pro ně znamenají známky a také co si myslí o vysvědčení.

Získané poznatky byly v závěru práce shrnuty a interpretovány. Na základě dotazníkového šetření byly zhodnoceny preference studentů a zároveň byly navrženy doporučení vedoucí ke zlepšení vzdělávacího procesu.

3 Vzdělávání

Vzdělávání či jiným slovem edukace vznikl z latinského pojmu „educare“ (Trojan, 2017). Vzdělávání je proces, který podporuje a napomáhá k učení. V Pedagogickém slovníku je vzdělávání definováno jako základní prvek české teorie a praxe, který zatím není dostatečně vyjasněný a jsou na toto téma stále tvořeny debaty (Průcha, et. al, 2013). Vzdělávání je proces směřující primárně k rozvoji jedince, a to pomocí vědomostí (představy, pojmy, názvy), dovedností (naučené, získané) a schopností (přirozené, vrozené). S pojmem vzdělávání je často spojován i pojem vzdělání. Vzdělávání je cílevědomý proces člověka, který je řízený, vedený a podporovaný společností prostřednictvím osob, kteří jsou v roli vzdělavatelů, a tento proces je zpravidla realizovaný ve speciálních institucích. Kdežto vzdělání nelze chápat jako proces, ale jako stav, k němuž vede vzdělávání. Je to souhrn osvojených znalostí, dovedností a schopností jednotlivce, je to výsledek procesu vzdělávání. Edukace je v širším slova smyslu spojení výchovy a vzdělávání, jelikož v sobě zahrnuje oba tyto pojmy. Jejím úkolem je připravit jedince na sociální role, rozvíjet fyzické i psychické kvality jedince. A také připravit jedince se rozvíjet v jednotlivých oblastech kultury, jako je například věda, filozofie, technika, právo, politika, sport či zdraví (Skálová, 2007).

3.1 Vzdělávání v České republice

Vzdělávání v České republice je rozděleno do tří stupňů – primární, sekundární nižší a vyšší a terciární (Školský zákon, 2013).

Do primárního a sekundárního nižšího stupně spadá základní škola. Zřizovatelem základních škol jsou zpravidla obce. Studenti na základních školách zahajují povinnou školní docházku nástupem do první třídy po dovršení 6 let. Pokud dítě v 6 letech není schopno nástupu do školy existuje možnost odkladu nástupu do školy o jeden rok. Základní škola je od roku 1995 stanovena na povinných 9 ročníků, které jsou rozdělené na dva na sebe navazující stupně – první a druhý stupeň. První stupeň je od první do páté třídy, stupeň druhý je od šesté do deváté třídy. Sekundární vyšší vzdělání lze získat na středních školách. Tam žáci dochází čtyři roky, a to od 15 do 19 let. Střední školy napomáhají studentům připravit se na budoucí povolání, nebo napomáhají

studenty připravit na terciální vzdělání. Zřizovatelem sekundárního vyššího vzdělání jsou krajské úřady. Do terciálního vzdělání spadají konzervatoře, vyšší odborné školy nebo vysoké školy. Terciální vzdělání napomáhá studentům zvyšovat jejich kvalifikaci v různých specializacích. Studium na vysokých školách se rozlišuje do tří úrovní: na bakalářské, magisterské a doktorské studium (MŠMT, 2024).

V roce 2017 byl v České republice zaveden nový Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Tento program má za úkol definovat cíle vzdělávání a předpokládané výstupy pro žáky na základě jejich věku a stupně vzdělávání (MŠMT, 2024). Během posledních let docházelo také v České republice ke změnám ve zkuškovém systému, zejména u státních maturitních zkoušek. Tyto změny se týkaly změny formátu zkoušek, obsahu a metod hodnocení (Cermat, 2024). V České republice se vzdělávací instituce snaží do výuky zahrnovat technologie a moderní pedagogické přístupy. Do výuky je zahrnováno více interaktivních digitálních učebních materiálů a online platforem pro vzdělávání. Česká republika se také snaží poskytovat všem žákům vzdělání bez ohledu na jejich individuální potřeby či schopnosti (MŠMT, 2024).

3.1.1 Legislativa ČR

V České republice je legislativa spojena se vzděláním zejména prostřednictvím několika klíčových zákonů a nařízení, které upravují různá hlediska vzdělávacího systému. Hlavním zákonem, který se týká vzdělávání v České republice je Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Tento zákon vymezuje rámec pro organizaci a provozování vzdělávacích institucí, obsah vzdělávacích programů, pravidla pro zkoušení a hodnocení žáků a další zásadní aspekty vzdělávacího procesu (MŠMT, 2024). V ČR má každá škola svůj vlastní školní řád, který je v souladu se školským zákonem. Školní řád definuje konkrétní pravidla chování, absolvování výuky, hodnocení studentů či postupy při řešení problémů. Mimo hlavní školský zákon existuje celé řada dalších nařízení a vyhlášek specifikující určité aspekty vzdělávání. Například metody hodnocení, organizace maturitních zkoušek či také podmínky pro získání akademických titulů. Legislativa se v oblasti vzdělávání v ČR stále rozvíjí.

Jelikož je podstatné, aby odrážela aktuální potřeby společnosti, pedagogické trendy a mezinárodní standardy (GOV, 2024).

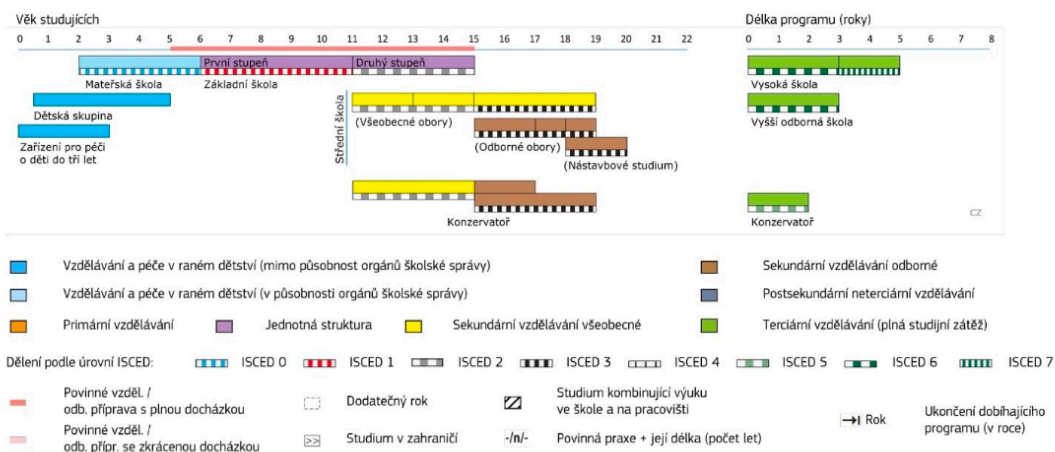
3.1.2 Vzdělávací soustava

Školy a školská zařízení jsou tvořeny dle školského zákona vzdělávací soustavou. Vzdělávací soustava obvykle vychází z organizovaného systému institucí a postupů, které slouží k poskytování vzdělání. Tato soustava zahrnuje školy, univerzity, vzdělávací programy, učebnice, učitele či další prvky, které spolupracují na vzdělávání jednotlivců v různých fázích života. Vzdělávací soustava není v každé zemi stejná, nicméně je zařazena do stejných kategorií dle mezinárodní standardní klasifikace s názvem ISCED neboli International Standard Classification of Education. Tato klasifikace je oficiálně přijatá Generální konferencí členských států UNESCO. ISCED vymezuje devět úrovní vzdělávání (ISCED 0 až 8), ty umožňují srovnávání vzdělávacích systémů v různých zemích (Janíková, 2009). V ČR jsou školy dle klasifikace ISCED členěny následovně (Eurydice, 2009):

- a) ISCED 0 – ranné a předškolní vzdělávání (jesle, mateřská škola) 2–6 let;
- b) ISCED 1 – primární vzdělávání (1. stupeň základní školy) 6–11 let;
- c) ISCED 2 – nižší sekundární vzdělávání (2. stupeň základní školy) 1. – 4. ročník osmiletého gymnázia/ 1. – 2. ročník šestiletého gymnázia) 11–15 let;
- d) ISCED 3 – vyšší sekundární vzdělávání (střední škola s maturitou či výučním listem, konzervatoř);
- e) ISCED 4 – postsekundární vzdělávání (pomaturitní studium);
- f) ISCED 5 – krátký cyklus terciárního vzdělávání (vyšší odborné vzdělávání na konzervatoři);
- g) ISCED 6 – terciární vzdělávání – bakalářské studium na vysoké škole;
- h) ISCED 7 – terciární vzdělávání – magisterské studium na vysoké škole;
- i) ISCED 8 - terciární vzdělávání – doktorské studium na vysoké škole.

Do těchto kategorií jsou zahrnuty také i konzervatoře, základní umělecké školy či jazykové školy. Na obrázku č. 1 je zobrazeno schéma vzdělávání.

Obrázek 1:Vzdělávací soustava

Zdroj: MŠMT, 2023

3.2 Hodnocení

Lidé hodnotí na denní bázi. Někdy si to ani sami neuvědomují, avšak stále myslí či vyslovují hodnotící soudy, jako například – to je pěkné, to se mi nelíbí, to nestojí za nákup. Hodnocení je většinou subjektivní, jelikož člověk hodnotí pouze dle svého zájmu na základě kritérií. „Hodnocení je dovednost intelektuálně vysoce náročná, která umožňuje člověku na základě subjektivního přístupu rozlišovat v okolním světě jevy důležité od nedůležitých a mezi důležitými jevy dobré od špatných. Hodnocení patří neoddelitelně k hodnotám, souvisí s jejich uvědomováním, objevováním, vyzdvihováním, pozorováním nebo zpochybňováním a kritizováním“. (Slavík, 1999).

Školní hodnocení je nedílnou součástí procesu vyučování, je to proces, při kterém vyučující hodnotí a posuzuje výkony studentů. Ve školství jsou hodnoceni vědomosti, postoje a dovednosti studentů (Průcha, et. al, 2013). Vyučující má celou řadu prostředků, kterými ovlivňuje učební činnosti studentů. Jedním ze základních prostředků vyučujícího je hodnocení studentů. Dle J. Skálové (1971) se hodnocení chápe jako „zaujímání a vyjadřování kladného nebo záporného stanoviska k různým činnostem a výkonům žáků při vyučování, které může mít v praxi různé formy. Od pokývnutí hlavou, jak souhlasného nebo nesouhlasného kývnutí, přísného pohledu, tónu hlasu, kladné ale také negativní poznámky, pochvaly nebo napomenutí, odměny či trestu až po známku.“ Hlavním cílem hodnocení je stanovení výsledků a rozvoj

osobnosti studenta (Kratochvílová, 2011). Školní hodnocení popisuje, jak kvalitně je prováděna výuka na dané škole (Kolář et. al, 2009). Hlavním cílem školního hodnocení je stanovení výsledků a rozvoj osobnosti studenta (Kratochvílová, 2011). Aby byl splněn cíl hodnocení musí být poskytnuty správné a včasné informace (Košťálová et. al, 2008). Hodnocení učitele by také mělo být ještě doplněno sebehodnocením studentů a společně tak by se mělo vytvořit celkové hodnocení (Kratochvílová, 2011).

3.2.1 Hodnocení na středních školách

Průběh hodnocení na středních se obvykle skládá z několika stupňů. Průběžné hodnocení spočívá v pravidelném hodnocení výkonů studentů během celého školního roku. Vyučující poskytují studentům zpětnou vazbu na jejich práci, úkoly, testy či třeba projekty. Využívají se různé formy průběžného hodnocení, včetně písemných testů, ústních zkoušek, prezentací či domácích úkolů (Maňák, 2008). Střední školy pravidelně připravují písemné a ústní zkoušky jako součást hodnocení. Jsou prováděny často na konci každého semestru, ale také i během školního roku v rámci průběžného hodnocení (Červenková, 2013). Součástí hodnocení jsou také i domácí úkoly a projekty. Může se jednat o psaní esejí, výzkumné projekty, prezentace či jiné kreativní úkoly. Na konci každého pololetí a také na konci školního roku žáci obdrží vysvědčení, které shrnuje jejich výsledky a úspěchy v jednotlivých předmětech daného roku (Jedlička, 2018). Průběh hodnocení je tedy celkově na středních školách založen na kombinaci průběžného hodnocení, zkoušek, domácích úkolů a projektů. Cílem je poskytnout studentům souhrnnou zpětnou vazbu na jejich akademický i osobnostní rozvoj (Kolář, 2005).

3.2.2 Funkce hodnocení

Hodnocení má několik fází, mezi základní funkce hodnocení patří tyto následující:

- **Motivační funkce** – Motivace je založena na potřebách člověka. Spadá sem potřeba úspěchu, uznání druhými lidmi, potřeba úcty a sebeúcty, potřeba uznání, a především potřeba seberealizace. Tato funkce by měla pomoci studentům k dosažení co nejlepších výsledků. Zejména by měla zvyšovat zájem o studium a motivovat studenty k samostudiu (Košťálová, 2008).

- Informativní funkce – Tato funkce je velmi důležitá jako zpětná vazba, jelikož informuje studenty o jejich výsledcích. Informuje také i rodiče, další učitele či orgány. S touto funkcí je úzce spjatá i funkce kontrolní (Vališová, 2007).
- Výchovná funkce – Výchovná funkce vede k formování pozitivních vlastností a postojů studentů. Vyučující může hodnocením ovlivnit hodnotovou orientaci studenta, ale i jeho sebevědomí (Kolář, 2005).

3.2.3 Typy hodnocení žáků

Existuje spousta typů hodnocení. V některých případech jsou vyučujícími vázány na zákony, normy a nařízení, které určují, jaké typy hodnocení a formy vyučování může vyučující použít. Prvním typem je formativní hodnocení, které odkrývá chyby a nedostatky studenta. Poskytuje studentům rady na zlepšení výsledků do budoucna (Kolář, 2005). Důležitým prvkem je zde komunikace mezi vyučujícím a studenty a zpětná vazba. Formativní hodnocení se dělí na ústní a písemné. Ústní hodnocení probíhá přímo ve výuce, popřípadě na předem dohodnutých rodičovských schůzkách, kdežto písemné hodnocení a zapisuje přímo do sešitů či písemných prací (Vališová, 2007).

Dalším typem je sumativní hodnocení, které je často také označováno jako výsledné. Na základě tohoto typu hodnocení se získává konečný přehled o výkonech studentů – závěrečné vysvědčení (Slavík, 1999). Normativní hodnocení je hodnocení na základě norem. Je hodnocen výkon jednoho studenta ve vztahu k ostatním studentům (Kolář, 2005). Dalším typem hodnocení, které se ve školství často využívá je kriteriální hodnocení. Zjišťuje se, zda studenti splnili či nespĺnili konkrétní úkoly, za které budou ohodnoceni známkou, a to bez ohledu na výsledky ostatních studentů (Doulík, 2015). V případě zjištění učební problémů a zvláštních vzdělávacích potřeb u studentů se používá diagnostické hodnocení. Probíhá například v pedagogicko-psychologické poradně vyhodnocením, že student trpí například dyslexií. Rozlišuje se také neformální a formální hodnocení. O formálním hodnocením jsou studenti dopředu informováni, například, že bude probíhat ústní zkoušení. Studenti mají možnost se na zkoušení připravit. Kdežto u neformálního hodnocení nejsou stanovena žádná kritéria a probíhá bez časového určení. Je používané krátké jednoduché slovní spojení „*dnes jsi mě potěšila, čekala jsem, že to zvládneš lépe*“ (Kolář, 2005).

V průběhu celého roku se používá průběžné hodnocení, probíhá při každé vyučovací hodině. Má podobu ústní, písemnou nebo se dá vyjádřit známkou (Fišerová, 2022).

3.2.4 Formy hodnocení

Vyučující má spousta způsobů, jak žáky hodnotit, od ústního hodnocení až po udělení známky. V české republice je rámec hodnocení tvořen především zákonem č. 561/2004 Sb. Školský zákon. Školský zákon udává tři formy hodnocení – klasifikace, či hodnocení známkou, slovní hodnocení a na závěr sebehodnocení.

Hodnocení známkou představuje finální hodnocení žáka. V českých školách se pro hodnocení používá číslice neboli známka, která symbolizuje pořadí kvalitu výkonu žáka (Kosíková, 2011). Zámka musí být podložena kritérii, které jsou předem stanoveny ve školním řádě. Vyučující při hodnocení zohledňuje nejen žákovi vědomosti, ale také i chování, vyjadřovací schopnosti, zájmy atd. Udělování známky má své pozitivum, dobrá známka je ve škole symbolem úspěchu a dobře zvládnuté práce, tudíž má vysokou motivační hodnotu. Nicméně nevýhodou známky je nízká objektivita, nelze z ní vyčíst, co žák zvládnul a na co by se měl příště zaměřit (Kolář, 2005). Dalším typem hodnocení je slovní hodnocení. Slovní hodnocení je přesným vyjádřením dosažené úrovně žáka. Je to kvalitativní posouzení výkonu žáka (Kašpárková, 2009). Posledním typem hodnocení je sebehodnocení. Žák hodnotí sám sebe. Používá se jako výchovná metoda. Podstatou je zodpovědnost žáka za svou přípravu, své výsledky a činy. Sebehodnocení napomáhá žákům k samostatnosti (Spilková, 2005).

3.2.5 Vysvědčení

Vysvědčení je úřední dokument, obsahující informace o výsledcích chování studentů v průběhu studia na základních a středních školách (Průcha, et. al, 2013). Nejčastěji je využíváno spojení „školní vysvědčení“. Školní vysvědčení se vydává zpravidla dvakrát do roka. Pololetní vysvědčení nebo také výpis z vysvědčení se vydává poslední týden v lednu a závěrečné vysvědčení se vydává poslední červnový pracovní den. V České a Slovenské republice se využívá pět klasifikačních stupňů pro hodnocení výsledků školního vzdělávání:

1 = výborný

2 = chvalitebný

3 = dobrý

4 = dostatečný

5 = nedostatečný

Chování studentů se klasifikuje jako velmi dobré (1), uspokojivé (2), neuspokojivé (3). Pokud vyučující používá také slovní hodnocení je nutné, aby nehodnotil jen postoj studenta k vzdělávání, ale také jeho akademické výsledky, osobní rozvoj a úroveň úsilí (Eurydice, 2023).

3.2.6 Historie vysvědčení

Historie vysvědčení sahá na našem území do roku 1774, kdy byl císařovnou Marií Terezií zaveden Všeobecný školní řád. Všeobecným školním řádem se řídily německé, normální, hlavní a také i triviální školy. V řádu byla zaznamenána také povinná školní docházka (NPMK,2023). Zároveň s povinnou školní docházkou byl také zaveden systém hodnocení prospěchu studentů. Hodnocení studentů umožňovala vyučujícím, aby mohli sledovat, jak studenti zvládají probíranou látku. Řád obsahoval povinnost docházet do školy 6 let a vysvědčení se neudělovalo, tak jak dnes, dvakrát do roka, ale udělovalo se pouze na konci školní docházky – ve 14 letech. V průběhu 19. a 20. století existovaly tři typy vysvědčení:

- Vysvědčení propouštěcí,
- Vysvědčení na odchodnou ze školy,
- Frekvenční vysvědčení (Bartošová a Fryč, 2011).

Propouštěcí vysvědčení dostávali studenti, kteří dovršili povinný věk a měli obecné znalosti z náboženství, čtení, psaní a počítání. Studenti, kteří dovršili 14 věku dostávali vysvědčení na odchodnou ze školy. Již byli ve věku, kdy měli opustit školu, nicméně stále neměli potřebné znalosti, to se od studentů ani neočekávalo. A tak toto vysvědčení neobsahovalo žádnou klasifikaci. Dalším typem bylo frekvenční vysvědčení, které dostávali studenti obecných škol, kteří šli dále ještě na střední školu.

V tomto vysvědčení se uváděly pouze známky z náboženství, vyučovacího jazyka a počítání.

Studenti byli hodnoceni i v průběhu školního roku. Na obecných školách od roku 1870 dostávali studenti na konci každého čtvrtletí školní zprávu. Znamky ve školní zprávě byly psány číslem a rodiče je museli vždy podepsat. Na konci školního roku si každý student mohl svou školní zprávu ponechat. Na městských školách se od roku 1903 začalo vydávat na konci 2. a 4. čtvrtletí vysvědčení. Školní zprávy se vydávali pouze na konci 1. a 3. čtvrtletí. Novou změnou bylo také to, že se na školních zprávách psalo hodnocení slovně. Jednotné známky jak pro vysvědčení, tak školní zprávy byly stanoveny školním a vyučovacím řádem v roce 19905 (Scanzen.cz).

PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část závěrečné práce studuje vztah a názor studentů střední školy na hodnocení v současné době.

4 Vlastní šetření

Vlastní šetření pro zjištění názoru studentů probíhal na Obchodní akademii a Střední odborné škole generála Františka Fajtla v Lounech formou dotazníkového šetření. Dotazníkové šetření bylo zaměřené pouze na obory s maturitou.

4.1 Charakteristika místa šetření

Obchodní akademie a Střední odborná škola gen. Františka Fajtla vznikla postupným sloučením Střední odborné školy a Obchodní akademie. Ke sloučení došlo v roce 2010. Střední škola poskytuje širokou nabídku studijních oborů, které jsou zakončeny maturitní zkouškou či obdržením výučního listu. Škola působí ve třech samostatných budovách. V první budově Osvoboditelů probíhá teoretická výuka maturitních ročníků, v druhé budově s názvem Postoloprtská probíhá taktéž teoretická výuka, nicméně pouze oborů, které nejsou zakončeny maturitní zkouškou, a ve třetí budově s názvem Říční probíhá odborný výcvik pro obory s výučním listem (OA a SOS Louny, 2023).

4.2 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření v současnosti představuje jednu z nejvyužívanějších metod k získávání dat v případě zkoumání velkého množství osob. Jedná se o kvantitativní metodu, která je založena na získávání písemných odpovědí na základě jasně formulovaných otázek. Otázky v dotazníkovém šetření by měli být jasné, jednoduché a srozumitelné všem respondentům. Otázky v dotazníkovém šetření mohou mít dvě podoby (Jedlička, 2018). Mohou být standardizované, což znamená, že je přesně stanovený seznam otázek, na který respondenti odpovídají pevně stanovenými odpověďmi – například odpověď ano / ne. Dalším typem jsou otevřené otázky, kde respondenti odpovídají vlastními slovy (Giddens, 2013).

4.2.1 Realizace dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření proběhlo formou online formuláře přes webovou stránku Survio.com. Dotazník byl zaslán do střední školy a přes zástupce ředitele byl hromadně zaslán všem žákům maturitních oborů. Studenti byli seznámeni se záměrem a cílem dotazníkového šetření a zároveň byli požádáni o jeho vyplnění. Vyplnění dotazníku nebylo povinné, a tak dotazníkové šetření nevyplnili všichni studenti. Dotazníkové šetření probíhalo v období od 03. 01. 2024 do 25. 01. 2024. Cílem dotazníkové šetření bylo získat odpovědi od všech oborů a ročníků maturitních tříd. Dotazník byl rozdělen na tři části – identifikace respondenta, školní hodnocení a jeho názor na vysvědčení. V úvodní části se dotazníkové šetření zabývá identifikací respondenta – ročník, obor, pohlaví. Následující část se zabývá školním hodnocením a pocity studenta spojené s hodnocením. Závěrečná část je zaměřena na názor studentů na vysvědčení. Výsledky dotazníkového šetření jsou detailně definovány v následující kapitole.

4.2.2 Zhodnocení výsledků dotazníkového šetření

Dotazníkového průzkumu se celkem zúčastnilo 76 respondentů studujících na OA a SOS Louny. Respondenti se skládali z 38 žen a 37 mužů. Dotazník obsahoval 12 otázek, které byly formulovány jednoduše a zřetelně přesně pro danou cílovou skupinu. Vzor dotazníkového šetření se nachází v příloze závěrečné práce.

Otázka č. 1–3: Osobnostní otázky

Osobnostní otázky jsou určeny k přesné identifikaci daného respondenta. Mezi osobnostní otázky v tomto dotazníkovém šetření spadají otázky na zaměřené na pohlaví respondenta, ročník a obor studia. Na dotazníkové šetření odpovědělo 38 žen a 37 mužů. Zastoupení jednotlivých ročníků bylo velmi vyrovnané, nicméně největší počet byl u 4. ročníků. Žáci 4. ročníků si již prošli celým studiem a mají se školou a hodnocením větší zkušenosti. Co se týče oborů studia, tak i zde bylo zastoupení vyrovnané, avšak největší zastoupení mělo studium Ekonomického lycea.

Tabulka 1: Osobnostní otázky

Osobnostní otázky – otázka 1–3		
Ročník studia		
1. ročník	20	26,70%
2. ročník	14	18,70%
3. ročník	20	26,70%
4. ročník	21	28,00%
Obor studia		
Ekonomické lyceum	21	28,00%
Obchodní akademie	20	26,70%
Veřejnosprávní činnost	19	25,30%
Strojírenství	15	20,00%
Pohlaví		
Žena	38	50,70%
Muž	37	49,30%

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Otázka č. 4 – Jakým způsobem jste ve škole hodnoceni?

Z odpovědí na čtvrtou otázku, která se zaměřuje na způsob hodnocení, je nepochybné, že ve škole převládá klasifikační hodnocení. Což znamená známkování od 1 do 5. Vyučující rovněž potvrdili, že je používáno klasifikační hodnocení. Nicméně se v hodinách snaží používat i hodnocení slovní, ale i tak stále převládá hodnocení klasifikační.

Tabulka 2: Odpovědi 4 otázky

4. otázka		
Jakým způsobem jste ve škole hodnoceni?		
Klasifikační hodnocení (známky od 1 do 5)	67	89,30%
Slovní hodnocení	0	0,00%
Kombinace obou	8	10,70%

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Otázka č. 5 – Je pro Vás známkování ve škole stresující?

Následující otázka sloužila pro zjištění, zda je pro studenty stresující udělování známek. Dle odpovědí je zřejmé, že pro většinu studentů známkování je stresující.

Tabulka 3: Odpovědi 5 otázky

5. otázka		
Je pro Vás známkování ve škole stresující?		
Ano	48	64,00%
Ne	27	36,00%

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Otázka č. 6 – Co pro vás znamenají známky?

Šestá otázka se zaměřila na názor, co pro studenty znamenají známky. Pro 42 žáků znamenají známky zpětnou vazbu výsledků, pro dalších 26 žáků známky představují pouze číslo, které neberou příliš vážně, dalších 7 studentů odpovědělo vlastní odpovědí. Vlastní odpovědi žáků se zvláště nelišili od odpovědí, které byly přímo v dotazníku vypsány k výběru.

Tabulka 4: Odpovědi 6 otázky

6. otázka		
Co pro Vás znamenají známky?		
Zpětná vazba výsledků	42	56,00%
Nic, je to pouze číslo	26	34,70%
Jiná odpověď:	7	9,30%

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Otázka č. 7 a 8. – Vyhovuje Vám způsob hodnocení? Jaký byste preferovali způsob hodnocení?

Ze čtvrté otázky je zřejmé, že jsou studenti hodnocení zejména klasifikačním způsobem. Tudíž se sedmá otázka zaměřuje na fakt, zda tento způsob hodnocení studentům vyhovuje. Dle odpovědí převyšuje odpověď ne, studentům klasifikační způsob hodnocení nevyhovuje. Respektive 46 studentům klasifikační způsob hodnocení nevyhovuje a zbylým 29 ano. Na 7. otázku navazovala osmá otázka, jaký způsob hodnocení by studentům spíše vyhovoval. Na výběr studenti měli slovní způsob hodnocení, klasifikační či kombinaci obou těchto způsobů. Nejvíce by studentům dle dotazníkového šetření vyhovoval způsob hodnocení, který by byl kombinací jak klasifikačního, tak také i slovního hodnocení.

Tabulka 5: Odpovědi 7 a 8 otázky

7. otázka		
Vyhovuje Vám způsob hodnocení?		
Ano	29	38,70%
Ne	46	61,30%

8. otázka		
Jaký byste preferovali způsob hodnocení?		
Slovní hodnocení	18	24,00%
Klasifikační hodnocení	16	21,30%
Kombinace obou	41	54,70%

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Otázka 9. – Jaký má pro Vás význam vysvědčení?

Poslední tři otázky byly zaměřené především na vysvědčení. Devátá otázka se zaměřovala na názor studentů na vysvědčení. Valná většina se shodla, že je pro ně vysvědčení pouhým nástrojem hodnocení. Dalších 17 studentů má vysvědčení spojené s ukázkou jejich reálných výsledků a dalších 15 studentů vysvědčení motivuje k lepším výsledkům. Což je přisuzováno tomu, že studenti nechtějí mít na vysvědčení špatné známky. Osm studentů se rozhodlo odpovědět vlastní formou odpovědi. Mezi odpověďmi se nacházeli velmi podobné odezvy jako ty, které již byly k výběru. Například, že vysvědčení pro daného studenta nic neznamena, či odezva, jak student danému předmětu daný rok rozuměl/nerozuměl.

Tabulka 6: Odpovědi 9 otázky

9. otázka		
Jaký má pro Vás význam vysvědčení?		
Nástroj hodnocení	42	51,20%
Ukazuje mi reálné výsledky	17	20,70%
Motivuje mě k lepším výsledkům	15	18,30%
Vlastní odpověď	8	9,80%

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Otázka 10. - Myslíte si, že vysvědčení vypovídá o vašich skutečných znalostech?

Druhá otázka zaměřená na vysvědčení měla zobrazit, zda studenti považují, že má vysvědčení správnou vypovídající hodnotu a zobrazuje skutečné výsledky studenta.

Pouhých 14 studentů je přesvědčeno, že vysvědčení vypovídá o jejich skutečných znalostech. Zbytek 61 studentů si nemyslí, že vysvědčení vypovídá o jejich reálných znalostech.

Tabulka 7: Odpovědi 10 otázky

10. otázka		
Myslíte si, že vysvědčení vypovídá o vašich skutečných znalostech?		
Ano	14	18,70%
Ne	61	81,30%

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Otázka 11 – Jak často by se dle Vás mělo vysvědčení vystavovat?

Otázka č. 11 byla do dotazníkového šetření začleněna zejména proto, aby zjistila, zda studentům vyhovuje udělování vysvědčení dvakrát v roce, popřípadě zda by perforovali vysvědčení dostávat méněkrát či vícekrát. Nejvíce studentům vyhovuje způsob udělování vysvědčení, který v současnosti je, a to 2x do roka. Tuto odpověď zvolilo 38 studentů, 36 studentů by preferovalo vysvědčení pouze 1x do roka. Pouze jeden student by rád preferoval vysvědčení 4x v roce.

Tabulka 8: Odpovědi 11 otázky

11. otázka		
Jak často by se dle Vás mělo vysvědčení vystavovat?		
1x za rok	36	48,00%
2x za rok	38	50,70%
3x za rok	0	0,00%
4x za rok	1	1,30%

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Otázka 12 – Co si myslíte o vysvědčení?

Poslední otázka dotazníkového šetření byla otevřenou otázkou a studenti tak mohli dle svých slov napsat, co si myslí o vysvědčení. Veškeré odpovědi poté byly rozdělené do čtyř kategorií na základě podobnostních odpovědí. Nejvíce studentů, respektive 33, odpovědělo, že je pro ně vysvědčení způsob hodnocení, který nezobrazuje přesnou skutečnost. V odpovědích často stálo, že je to pouze kus papíru, který pro ně není důležitý zejména pro to, že nezobrazuje skutečnost. Pro 24 žáků vysvědčení

znázorňuje vhodný způsob hodnocení, a pro 8 dalších studentů je vysvědčení motivačním nástrojem. Velmi smutným zjištěním bylo, že 10 studentů považuje vysvědčení za určitou formu stresu.

Tabulka 9: Odpovědi 12 otázky

12. otázka		
Co si myslíte o vysvědčení?		
Vhodný způsob hodnocení	24	32,00%
Způsob hodnocení, který nezobrazuje skutečnost	33	44,00%
Motivující nástroj	8	10,67%
Nástroj hodnocení vyvolávající stres	10	13,33%

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

5 Vlastní doporučení

Na základě dotazníkového šetření byla zjištěna u studentů poměrná míra nespokojenosti. Nespokojenost byla spojena zejména s hodnocením studentů na střední škole a se současnou podobou vysvědčení. Podle studentů nemá hodnocení velkou váhu a ani oni sami ho nepovažují za důležité. Co se týká hodnocení, tak studenti pocítují nespravedlivost. Tvrdí, že známky či vysvědčení nezobrazují jejich skutečné výsledky, ale pouze bezvýznamná čísla. Tudiž by studenti ocenili, pokud by se klasická forma hodnocení doplnila taktéž i slovním hodnocením. Problematika, která nastává u klasifikačního způsobu, spočívá v tom, že udělení známek posiluje vzájemné porovnávání se mezi studenty. Především z toho důvodu, že při používání číselného hodnocení se rozlišuje, kdo je lepší či horší. Mnoho studentů má i vysvědčení spojené s papírem, který neukazuje jejich reálné výsledky. Pro některé studenty je vysvědčení spojeno se stresem, jelikož jsou v určitém období hodnocení a je na ně kladen tlak jak ze strany vyučujících, tak i rodiny.

Pokud by se ke klasifikačnímu hodnocení přidalo také slovní hodnocení mělo by to hned několik kladných dopadů na studenty, ale také i na vyučující. Slovní hodnocení by umožnilo vyučujícím poskytnout studentům detailnější zpětnou vazbu ohledně jejich silných stránek a oblastí, na kterých by měli pracovat. Také by slovní hodnocení poskytovalo konkrétní způsoby, jak mohou studenti zlepšit své dovednosti. Tím by se posílila komunikaci mezi učiteli, studenty ale také i jejich rodiči. Poskytnutí zpětné vazby by lépe informovali studenty a jejich rodiny o jejich pokroku či potřebách. Také by studenti i rodiče lépe rozuměli jednotlivým výsledkům a také tomu, jakým způsobem byly výsledky dosaženy. Dalším bodem, kde by slovní hodnocení napomohlo je motivace. Zpětná vazba by mohla studenty motivovat k lepším výsledkům a také k aktivnějšímu zapojení do vzdělávacího procesu. Místo pouhého číselného hodnocení by to slovní hodnocení mohlo pomoci snížit stres, který mají studenti spojený s vysvědčením. Studenti by se cítili více ocenění a respektováni, jelikož by věděli, že je jejich úsilí ve škole je rozpoznáno a také hodnoceno.

Zpětná slovní vazba by se studentům mohla přikládat i ke klasické formě vysvědčení například ve formě dodatečné zprávy. A tak by studenti obdrželi vysvědčení se známkami a zároveň i slovní zpětnou vazbu.

ZÁVĚR

Závěrečná práce na téma „Význam hodnocení pohledem žáků středních odborných škol“ se zabývala postojem studentů k současné formě hodnocení a dále k současné podobě vysvědčení. Na základě zjištěných informací byly analyzovány preference studentů a navrženy případné změny a doporučení.

V teoretické části práce byla prostřednictvím dostupných informačních zdrojů rozebrána problematika hodnocení, vysvědčení a další pojmy spojené s touto problematikou. Získání dat probíhalo formou dotazníkového šetření prostřednictvím webových stránek. Z dat získaných prostřednictvím dotazníkového šetření bylo zjištěno, že studenti nejsou spokojeni s formou klasifikačního hodnocení. Ocenili by kdyby k číselnému hodnocení bylo přidáno i hodnocení slovní, které by studentům poskytovalo zpětnou vazbu či způsob, jak studenti mohou zdokonalovat své dosavadní zkušenosti a znalosti. Jelikož studenti vidí negativní dopady klasifikačního hodnocení také i u vysvědčení, bylo doporučeno využívat slovní hodnocení během celého roku, ale také přidat zprávu se slovním hodnocením i ke klasické formě vysvědčení. Toto kombinované hodnocení bude užitečnou zpětnou vazbou pro studenty, jelikož je z odpovědí velmi zřetelné, že přesně toto jim lépe pomůže v jejich akademickém rozvoji.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

MONOTEMATICKÉ PUBLIKACE

BARTOŠOVÁ, Jana a Jindřich FRYČ. Vysvědčení jako součást dějin školství: od 18. století po současnost. [Praha]: Národní pedagogické muzeum a knihovna J.A. Komenského, 2011. ISBN 978-80-86935-18-8.

BĚLECKÝ, Zdeněk. Klíčové kompetence v základním vzdělávání. V Praze: Výzkumný ústav pedagogický, 2007. ISBN 978-80-87000-07-6.

ČERVENKOVÁ, Iva. Výukové metody a organizace vyučování. Ostrava: Ostravská univerzita, 2013, ISBN 978-80-7464-238-8

DOULÍK, Pavel; ŠKODA, Jiří. *Cvičebnice obecné didaktiky*. Ústí nad Labem: Pedagogická fakulta Univerzity J. E. Purkyně, 2015. ISBN 978-80-7414-915-3.

GIDDENS, Anthony, SUTTON, Philip W. (ed.). *Sociologie*. Praha: Argo, 2013. ISBN 978-80-257-0807-1

JANÍKOVÁ, Marcela. *Základy školní pedagogiky*. Brno: Paido, 2009. ISBN 978-80-7315-183-6.

JEDLIČKA, Richard; KOŤA, Jaroslav a SLAVÍK, Jan. *Pedagogická psychologie pro učitele: psychologie ve výchově a vzdělávání*. Psyché (Grada). Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0586-1.

Kolář, Z., Šikulová, R.: *Hodnocení žáků*. Praha, Grada Publishing 2005, ISBN 80-247-0885-X.

KOSÍKOVÁ, Věra. *Psychologie ve vzdělávání a její psychodidaktické aspekty*. Praha: Grada, 2011. Pedagogika. ISBN 978-80-247-2433-1.

KOŠTÁLOVÁ, Hana; MIKOVÁ, Šárka; STANG, Jiřina. *Školní hodnocení žáků a studentů se zaměřením na slovní hodnocení*. Praha: Portál, 2008. 152 s. ISBN 978-80-7367-314-7.

MAŇÁK, Josef; JANÍK, Tomáš a ŠVEC, Vlastimil. *Kurikulum v současné škole. Pedagogický výzkum v teorii a praxi*. Brno: Paido, 2008. ISBN 978-80-7315-175-1.

PRŮCHA, J. *Moderní pedagogika (2. přepracované a aktualizované vydání)*. Praha : Portál, 2002. ISBN 80-7178-631-4.

PRŮCHA, J.; WALTEROVÁ, E.; MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. Praha : Portál, 2013. ISBN 80-7178-772-8.

SKALKOVÁ, J. *Obecná didaktika*. Praha : Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1821-7. *Rámcový vzdělávací program pro gymnázia*. Praha : VUP v Praze, 2007.

SLAVÍK, Jan. *Hodnocení v současné škole- východiska a nové metody pro praxi*. Praha: Portál, 1999. 192 s. ISBN 80-717-8262-9. S. 37.

VALIŠOVÁ, Alena; KASÍKOVÁ, Hana; MAREŠ, Jiří. *Pedagogika pro učitele*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 402 s. ISBN 978-802-4717-340

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

Edukace a kurikulum – informační systém. online]. Copyright ©2013 [cit. 25.11.2023]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1431/jaro2011/XS060/um/23229286/2_Edukace.pdf

FIŠEROVÁ, Hana. Hodnocení žáků. *Metodický portál RVP* [online]. *Metodický portál RVP*. Copyright © [cit. 28.11.2023]. Dostupné z: https://wiki.rvp.cz/Knihovna/1.Pedagogický_lexikon/H/Hodnocení_žáků#Typy_hodn ocen.c3.ad

Hodnocení v základním vzdělávání | Eurydice. Welcome to Eurydice | Eurydice [online] Copyright © [cit. 28.11.2023]. Dostupné z: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/cs/national-education-systems/czech-republic/hodnoceni-v-zakladnim-vzdelavani>

International Standard Classification of Education (ISCED) 2011. [online]. Copyright © [cit. 28.11.2023]. Dostupné z: <https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>

NPMK. Úvod | NPMK [online]. Copyright © [cit. 28.11.2023]. Dostupné z: <https://www.npmk.cz/muzeum/pro-badatele/nejcastejsi-dotazy-z-dejinskolstvi#vysvedceni>

Portál Veřejné správy gov.cz. | [online]. Copyright © [cit. 28.11.2023]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/rozcestniky/ceska-vzdelavaci-soustava-RZC-40>

QCM, s. r. o web@qcm.cz <http://www.qcm.cz> (no date) *MŠMT ČR. [online]. Copyright © [cit. 28.11.2023]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/vzdelavaci-soustava>*

Scenzen.cz " Historie – vysvědčení. Scanzencz RSS. (n.d.). [online]. Copyright © [cit. 28.11.2023]. Dostupné z: <http://www.scenzen.cz/dobove-dokumenty/vysvedceni/historie-vysvedceni>

Servisní středisko pro podporu e-learningu na MU, servistech (at) fi.muni.cz. (n.d.). *Základní pedagogické kategorie. Úvod do pedagogiky | Pedagogická fakulta. [online]. Copyright © [cit. 28.11.2023]. Dostupné z: https://is.muni.cz/elportal/estud/pedf/ps09/uvod_ped/web/kategorie.html*

SPIPKOVÁ, Vladimíra. *Proměny primárního vzdělávání v ČR*. Praha: Portál, 2005. 311 s. ISBN 80-7178-942-9. S. 71.

Vzdělávací soustava, MŠMT ČR. MŠMT ČR [online]. Copyright ©2013 [cit. 25.11.2023]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/vzdelavaci-soustava>

Zásady vzdělávání (školský zákon) (no date) Lewik. [online]. Copyright © [cit. 28.11.2023]. Dostupné z: <https://www.lewik.org/term/10874/zasady-vzdelavani-skolsky-zakon/>

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Obsah obrázků:

Obrázek 1:Vzdělávací soustava	14
-------------------------------------	----

Obsah tabulek:

Tabulka 1: Osobnostní otázky	22
Tabulka 2: Odpovědi 4 otázky.....	22
Tabulka 3: Odpovědi 5 otázky.....	23
Tabulka 4: Odpovědi 6 otázky.....	23
Tabulka 5: Odpovědi 7 a 8 otázky.....	24
Tabulka 6: Odpovědi 9 otázky.....	24
Tabulka 7: Odpovědi 10 otázky.....	25
Tabulka 8: Odpovědi 11 otázky.....	25
Tabulka 9: Odpovědi 12 otázky.....	26

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Vzor dotazníku

Význam hodnocení pohledem žáků

Dobrý den,

věnujte prosím několik minut svého času vyplnění následujícího dotazníku, který je zaměřený na význam hodnocení vašim pohledem. 😊

1 Jaký ročník studujete?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník

2 Jaký obor studujete?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ekonomické lyceum Obchodní akademie Veřejnoprávní činnost Strojírenství

3 Jste žena nebo muž?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Žena Muž

4 Jakým způsobem jste ve škole hodnoceni?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Klasifikační hodnocení (známky od 1 do 5) Slovní hodnocení Kombinace obou hodnocení

5 Je pro Vás známkování ve škole stresující?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne

6 Co pro Vás znamenají známky?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Zpětná vazba výsledků Nic, je to pouze číslo
 Jiná

7 Vyhovuje Vám způsob hodnocení?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne

8 Jaký byste preferovali způsob hodnocení?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Klasifikační hodnocení (známky od 1 do 5) Slovní hodnocení Kombinace obou způsobů

9 Jaký má pro Vás význam vysvědčení?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Nástroj hodnocení. Motivuje mě k lepším výsledkům. Ukazuje mi mé reálné výsledky.
 Jiná

10 Myslíte si, že vysvědčení vypovídá o vašich skutečných znalostech?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne

11 Jak často by se dle Vás mělo vysvědčení vystavovat?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 1x za rok 2x za rok 3x za rok 4x za rok

12 Co si myslíte o vysvědčení?

Děkuji za vyplnění dotazníku 😊 Poslední krok ODESLAT